

Výstupy z přednášky 28.11.2012 Ekonomie a životní prostředí II , odpovědi studentů na otázku: V jakém smyslu, jak mohou být družstva "zelená" v porovnání např. s akciovou společností či s.r.o., čím je družstevní forma prospěšná životnímu prostředí? (Doplnění, roztřídění, komentář kurzívou - N.J.)

Demokratičnost rozhodování, zainteresovanost a aktivita členů, členové družstva jsou aktivnější ve vztahu k sobě navzájem než běžní zaměstnanci a mohou více lobbovat v zájmu přírody

Sociální efekt - lidé opět budují vztah k přírodě, komunitě, přátelům.

Posílení místních mezilidských vztahů - vede k většímu zájmu o okolí, o prostředí, v němž žijí (schopnost postavit se proti stavbě hypermarketů ...úklid odpadků apod.)

Jedinci jsou zainteresovaní v procesu rozhodování, a za předpokladu, že každý chrání své vlastní životní prostředí, by měli využívat šetrná řešení.

Tím, že tam platí dobrovolnost a rovnost, jsou environmentální otázky brány na základě dohody. Pak jsou snadněji přijaté. Např. pravidla jsou dodržovaná ne proto, že musím, ale protože chci neboť vím, že to je správné.

Demokratické rozhodování členů skutečně může vést k jejich větší odpovědnosti - neozhoduje management s vidinou pouze zisku, čili pouze ekonomických cílů. Není to ale automatické.

Lokální/místní působení družstev, zakotvení v komunitě, často spojené s menším měřítkem

Spotřeba v místě - odpadá nutnost dálkové přepravy

Malé měřítko - menší zátěž pro životní prostředí

Jsou zaměřena lokálně- snižují se negativní dopady spojené s dopravou, zvětšuje se zájem o místní životní prostředí a snaha neničit ho. // ///

Důraz na udržování zdrojů, které komunita má (commons).

ČR v posledních letech vyváží primární suroviny (obilí, mléko) a dováží produkty s přidanou hodnotou (maso, sýry). Rozvoj zpracovatelských družstev by mohl omezit tyto nesmyslné distribuční cesty, což s sebou nese snížení dopadů dopravy na živ. prostředí.

Využívání místních, dostupných zdrojů vede k šetrnějšímu zacházení se zdroji, protože jsou přímo vidět dopady naší činnosti.

Protože se smaže anonymita - pokud budeme něco produkovat sami "na svém dvoře", budeme si znečišťovat své okolí a bude vidět, kdo konkrétně znečišťoval. Všichni se vzájemně znají - sociální kontrola.

Družstva zpravidla fungují na lokální úrovni, čímž mají vliv na rozvoj místní komunity.

Podpora místní ekonomiky (přednost místního zboží před dovozem), zaměstnanost.

Je pravda, že družstva jsou častěji více vázána na jedno místo a jednu místní komunitu. Pozor! Nemusí tomu ale být zdaleka vždy!

Princip, že družstvu nejde primárně o zisk, ale o nabízenou službu/produkty pro své členy či jinou komunitu

Družstva nemají potřebu vyrábět co nejvíce a za každou cenu, často jim jde o kvalitu.

Ziskový imperativ není rozhodující - nemusí se snažit o maximalizaci nákladů a jejich externalizaci.

Pokud se jedná o farmářská družstva, budou lépe pečovat o obdělávanou krajinu.

Družstva zpravidla fungují na lokální úrovni, čímž mají vliv na rozvoj místní komunity.

Podpora místní ekonomiky (přednost místního zboží před dovozem), zaměstnanost

Toto je velmi důležité, jsem ráda, že jste to zmínili. Viz též mnou doplněný poslední bod.

Princip sdílení - např v případě družstva, kdy členové společně vlastní stroje, pozemky či budovy

Výrobní prostředky společné - sdílené - menší zátěž než kdyby všechno vybavení musel mít každý.

Sedmý družst. princip - péče o komunitu

Sedmý družstevní princip - být environmentálně udržitelný.

Ano, je pravda, že tento princip existuje, i když explicitně neodkazuje na ochranu životního prostředí (je v něm však obsažena implicitně). Opět však záleží na konkrétních členech, jak jej v praxi realizují.

Specifikum družstev ve sféře finanční účasti členů - členských podílů

Členské podíly většinou nenabývají hodnotu s růstem aktiv/obratu družstva. Mají pořád tu stejnou hodnotu, kterou měli, když je člen do družstva vložil. Není tedy na družstvo tlak ze strany členů, aby rostlo za každou cenu. Kromě toho nelze s družstevními podíly volně obchodovat a potažmo spekulovat. Družstva tedy nepodporují spekulaci a "prázdný" ekonomický růst (který neuspokojuje skutečné potřeby). Tím, že družstva (ideálně) jsou zaměřena na konkrétní, smysluplnou aktivitu, uspokojují skutečné potřeby a tím zamezují volání po stále dalším růstu, který by pomohl chudým atd.